

Wiatr w żagle

UZALEŻNIENIA

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy,
finansowanego z Funduszy EOG

EFEKT PIGMAILIONA

EFEKT GOLEMA

JASPER JULL

- ▶ Dziecięca zdolność do rozwijania nowych umiejętności – zarówno intelektualnych jak i społecznych – drastycznie maleje, kiedy otoczenie, w którym dziecko się uczy, jest nastawione krytycznie.

Jasper Jull

- ▶ Z tego powodu krytykujący rodzice i nauczyciele wpadają w błędne koło frustracji i niezadowolenia: mimo, że wszystko „powtarzają po sto razy”, ich dzieci nie robią oczekiwanych postępów.

Dlaczego?

Jasper Jull

- ▶ Dlatego, że krytyka powoduje, iż czują się złe, głupie, niezastęgujące na szacunek, a to obniża ich zdolności poznawcze.
- ▶ Skutkiem jest jeszcze większa frustracja rodziców i nauczycieli.

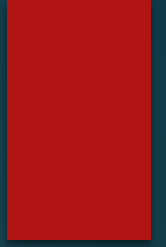
To dlaczego jeden uczeń z rodziny Kowalskich gdzie źle się dzieje potrafi a jego brat jest jak ojciec? -

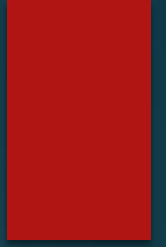
Role jakie przyjmują dzieci z rodzin
w których występuje uzależnienie

Bohater

Kozioł ofiarny

Niewidoczne dziecko

Maskotka

KRYTERIA GŁĘBOKOŚCI NAŁOGU

FAZA I – EKSPERYMENTOWANIE

1. Kontakty społeczne

ma normalne kontakty społeczne, wygląd bez zmian, używa narkotyków tylko na wyraźną propozycje

2. Higiena i zdrowie

niema widocznych fizycznych uszczerbków, wygląd bez zmian

3. Nauka lub praca

rzadkie przejawy zaniedbywania obowiązków

4. Stosunek do pieniędzy, rzeczy materialnych

jak do tej pory nie ma widocznych objawów, że zwiększyły się jego wydatki

5. Rozwój emocjonalno - uczuciowy

bierze, aby wzmocnić nastrój, aby zaspokoić ciekawość

FAZA II – UŻYWANIE

1. Kontakty społeczne

- ▶ ma paru kolegów którzy biorą narkotyki, stała częstotliwość brania i powody;
- ▶ w wyglądzie pojawiają się akcenty przynależności do grupy

2. higiena i zdrowie

- ▶ niby tak samo jak poprzednie, ale mogą pojawić się: kac. senność, problemy ze snem, zdekonzentrowanie

3. nauka lub praca

- ▶ wyraźnie da się zaobserwować związek złego samopoczucia po używaniu, a wypełnianiem obowiązków,
- ▶ nasilają się objawy

4. stosunek do pieniędzy, rzeczy materialnych

- ▶ zaczyna oszczędzać pieniądze no narkotyki,
- ▶ wydaje więcej niż planuje,
- ▶ zapożycza się

5. rozwój emocjonalno – uczuciowy

w narkotykach i atmosferze brania widzi przyjemność;
lubi rytuały, które temu towarzyszą i sam stwarza rytuały,
zdarzyć się mogą:

- ✓ zaburzenia psychiczne,
- ✓ „urwanie filmu”,
- ✓ agresja

Używanie szkodliwe

- ▶ To taki sposób przyjmowania substancji psychoaktywnych, które powoduje szkody zdrowotne:
  - ✓ **szkody somatyczne** czyli zdrowotne (np. zapalenie wątroby)
  - ✓ **psychiczne** (np. epizody depresyjne po intensywnym piciu alkoholu).
- ▶ Używanie szkodliwe bywa często przedmiotem krytyki ze strony otoczenia.
- ▶ Utrzymuje się przez co najmniej miesiąc lub występował w sposób powtarzający się w ciągu 12 miesięcy

FAZA III – NADUŻYWANIE

1. kontakty społeczne

- ▶ zwiększa się ilość osób biorących w towarzystwie,
- ▶ sam kupuje narkotyki, jest niestówny.
- ▶ Często zrywa towarzyskie więzi z osobami nie biorącymi lub wytwarza dystans

2. higiena i zdrowie

- ▶ pojawiają się regularne problemy ze snem i odżywianiem się,
- ▶ zwiększa się dawka narkotyku,
- ▶ może nastąpić zmiana narkotyku na silniejszy lub zwiększyć częstotliwość,
- ▶ ma kaca, ale nie ma pełnego zespołu abstynencyjnego,
- ▶ istnieje możliwość zatrucia,
- ▶ w wyglądzie są niedopatrzzenia,
- ▶ następuje zmiana ubioru,
- ▶ pojawiają się atrybuty związane z używaniem narkotyków

3. nauka lub praca

- ▶ wyraźny zły stosunek do obowiązków:
wagary, spóźnienia, symuluje, nie wywiązuje się z obowiązków,
- ▶ woli pracować sam, uczyć się sam

4. stosunek do pieniędzy, rzeczy materialnych

- ▶ wydaje więcej niż ma,
- ▶ ma długi, ucieka przed wierzycielami,
- ▶ prowadzi „krzywe interesy„

5. rozwój emocjonalno – uczuciowy

- ▶ bierze, aby nie czuć, nie myśleć, że źle zrobił,
- ▶ ucieka przed problemami,
- ▶ deklaruje uczucia

FAZA IV – UZALEŻNIENIE

1. Kontakty społeczne

- ▶ wszyscy przyjaciele nadużywają,
- ▶ grupa wywiera presję,
- ▶ dużo kłamstw,
- ▶ pogwałcenie prawa,
- ▶ dużo dewiacji w sferze zachowań społecznych

2. higiena i zdrowie

- ▶ poważne objawy świadczące o problemach zdrowotnych,
- ▶ mogą wystąpić objawy abstynencyjne, długie okresy snu;
- ▶ organizm jest wycieńczony,
- ▶ mogą też wystąpić psychozy potoksyczne, paranoje,
- ▶ depresja,
- ▶ zaburzeniu świadomości,
- ▶ problemy u sferze poznawczej,
- ▶ halucynacje, omamy,
- ▶ przedawkowanie

3. nauka lub praca

- ▶ nie ma pracy,
- ▶ nie chodzi do szkoły,
- ▶ traci uprawnienia, zrywa kontakty z zakładem pracy, szkołą,
- ▶ zajmuje się zdobywaniem środka.

4. stosunek do pieniędzy, rzeczy materialnych

- ▶ ruina finansowa

5. rozwój emocjonalno - uczuciowy

- ▶ bierz po to, aby czuć się normalnie, aby egzystować,
- ▶ ma przymus brania,
- ▶ nie ma poczucia kontroli,
- ▶ ma poczucie winy,
- ▶ sam nie może przestać brać,
- ▶ widzi wszystko co złe w jego życiu.

Uzależnienie

- ✓ Silne pragnienie lub **przymus** przyjmowania substancji
- ✓ **Upośledzona zdolność kontroli** zachowań związanych z przyjmowaniem substancji (rozpoczęcia, zakończenia lub ilości)
- ✓ Fizjologiczne objawy **zespołu odstawienia**
- ✓ Zmiana **tolerancji**
- ✓ Narastające **zaniedbywanie** alternatywnych źródeł przyjemności lub **zainteresowań**
- ✓ Przyjmowanie substancji **pomimo wiedzy o szkodliwych skutkach**

Na ostateczne rozpoznanie uzależnienia pozwala identyfikacja

trzech lub więcej objawów

występujących łącznie przez co najmniej jeden miesiąc lub jeżeli utrzymywało się krócej niż miesiąc to występowało w sposób powtarzający się w okresie

12 miesięcy.

Jako charakterystyczna cecha uzależnienia bywa
również opisywany

**zawężony repertuar wzorców przyjmowania
substancji**

(np. tendencja do picia alkoholowych drinków
każdego dnia).

-
- ▶ Zespół uzależnienia **może dotyczyć**
  - ▶ **określonej substancji,**
  - ▶ **grupy substancji,**
  - ▶ **albo szerokiego zakresu różnych substancji** (np. leków opiatowych)

  - ▶ albo szerokiego zakresu różnych substancji (są to osoby odczuwające przymus przyjmowania regularnie jakiejkolwiek substancji psychoaktywnej, jeśli tylko jest dostępna oraz przejawiające niepokój, podniecenie i/lub fizyczne objawy abstynencyjne).

-
- ▶ Przyjęcie substancji nawet po bardzo długim czasie może wyzwać zjawisko gwałtownego nawrotu innych objawów zespołu, znacznie szybciej niż pojawienie się uzależnienia u osób poprzednio nieuzależnionych.

Gdzie szukać informacji?

- ▶ Krajowe biuro ds. przeciwdziałania narkomani
www.kbpn.gov.pl
- ▶ Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
www.parpa.pl

Telefony Zaufania

▶ Narkomania

800 199 990

czynny codziennie w godz. 16-21

▶ Uzależnienia behawioralne

801 889 880

czynny codziennie w godz. 17-22

Gdzie szukać pomocy w Olkuszu?

- ▶ **Poradnia Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży**
ul. Kr. K. Wielkiego 64
- ▶ **Zespół Leczenia Środowiskowego**
ul. Kr. K. Wielkiego 64
- ▶ **Poradnia Leczenia uzależnień**
Nowy Szpital Olkusz
- ▶ **Ośrodek Pomocy Społecznej**
- ▶ **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

Specjalistyczne Centrum Psychoterapii i Rozwoju Osobistego

- ▶ Centrum Psychoterapii i Rozwoju Osobistego

32-300 Olkusz

ul. Kazimierza Wielkiego 64

- ▶ Telefon komórkowy: **506 916 721**
- ▶ Telefon stacjonarny: **32 645 07 44**

prof. Stuart Shanker

*„Wszyscy jesteśmy różni
i
wszyscy wciąż się zmieniamy”*

Dziękuję za uwagę